

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-37-02/2012

P/12/094

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice

T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30

lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/094 – Profilaktyka narkomanii w szkole
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Katarzyna Gradzik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83572 z dnia 5 grudnia 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Gimnazjum Nr 7 w Bytomiu, ul. Karpacka 27, 41-907 Bytom (zwane dalej <i>Gimnazjum</i> lub <i>Szkołą</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agnieszka Sudoł, Dyrektor Gimnazjum. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie planowania oraz wdrażania działań w obszarze profilaktyki narkomanii w latach szkolnych 2010/2011 i 2011/2012.

Powyższą ocenę uzasadnia w szczególności opracowanie, w latach objętych kontrolą, w oparciu o wyniki diagnozy zachowań problemowych uczniów oraz ich przyczyn, a także potrzeb i oczekiwań uczniów, nauczycieli i rodziców, szkolnych programów profilaktyki obejmujących swym zakresem profilaktykę uzależnień, w tym profilaktykę narkomanii.

Działaniami z zakresu profilaktyki narkomanii objęto w latach szkolnych 2010/2011 uczniów wszystkich klas, a w roku szkolnym 2011/2012 uczniów trzynastu z piętnastu klas. Działaniami tymi objęto także nauczycieli i rodziców.

NIK pozytywnie ocenia fakt wsparcia działań profilaktycznych warsztatami prowadzonymi przez terapeutów z Fundacji „Dom Nadziei”, pomimo niezaplanowania tego w szkolnych programach profilaktyki.

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej na rzecz uczniów, ich rodziców i nauczycieli udzielano w Gimnazjum na zasadach określonych w odpowiednich przepisach prawnych.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości, w zakresie uchwalania szkolnych programów profilaktyki oraz niewykonania jednego z czterech zaplanowanych zadań w zakresie profilaktyki uzależnień, nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie działań z zakresu profilaktyki narkomanii

Opis stanu
faktycznego

1.1. Szkolny Program Profilaktyki

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół², działalność edukacyjna szkoły określono m.in. przez program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym.

Za zorganizowanie działań wychowawczych, opiekuńczych, profilaktycznych i o charakterze socjalnym w Gimnazjum odpowiadał zespół wychowawczy (z pedagogiem szkolnym w składzie), powoływany co roku przez dyrektora Szkoły. Pedagog szkolny, we współpracy z wychowawcami dokonującymi analizy sytuacji indywidualnej uczniów, analizował sytuację opiekuńczo-wychowawczą w celu stworzenia raportu na temat obszarów zagrożonych niepowodzeniem szkolnym, zaniedbaniami środowiskowymi, zagrożeniem demoralizacją (przestępczość nieletnich, uzależnienia, wagary). Na podstawie raportu formułowano wnioski i zadania do realizacji w danym roku szkolnym celem modyfikacji programu profilaktyki i dostosowania działań Szkoły do rzeczywistych potrzeb uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 143-145)

W okresie objętym kontrolą w Gimnazjum obowiązywał Szkolny Program Profilaktyki (zwany dalej SPP) opracowany pierwotnie we wrześniu 2007 r. przez zespół wychowawczy, przy konsultacji z pozostałymi nauczycielami szkoły. Jak wyjaśniła Dyrektor Szkoły: *każdy z uczących określił zakres własnej wiedzy i obszar pracy profilaktycznej, jaką jest w stanie realizować na zajęciach*. Ponadto stwierdziła: *Program ten stanowi dokument, który co roku jest modyfikowany, tzn. na podstawie szczegółowej analizy sytuacji opiekuńczo-wychowawczo-socjalno-profilaktycznej dokonuje się uzupełnień zadań szczegółowych, zgodnych z aktualnymi potrzebami szkoły*.

(dowód: akta kontroli str. 54-65, 75-86, 95-97)

Nikt z członków zespołu wychowawczego, odpowiedzialnego za opracowanie SPP, nie uczestniczył w szkoleniu dotyczącym tworzenia takiego programu. Dyrektor Gimnazjum wyjaśniła: (...) *przed przystąpieniem do pisania programu profilaktyki, przewodnicząca (pedagog szkolny) wraz z pozostałymi członkami zespołu, w ramach samokształcenia, zapoznała się z literaturą przedstawiającą zagadnienia pisania programów profilaktycznych (...)*. Ponadto podała: *rozporządzenie wprowadzające obowiązek stworzenia i realizacji programu profilaktyki nie nakłada obowiązku uczestniczenia w szkoleniach zewnętrznych*.

(dowód: akta kontroli str. 95-97)

SPP na lata szkolne 2010/2011 i 2011/2012 oparto na diagnozie sytuacji opiekuńczo-wychowawczo-socjalno-profilaktycznej, opracowanej w formie kart diagnostycznych, uzupełnianych na podstawie ankiet (wypełnianych przez rodziców/opiekunów prawnych), notatek z rozmów z rodzicami, uwag pedagoga i psychologa szkolnego, pedagoga szkolnego z poprzedniej szkoły ucznia, a także wywiadów środowiskowych, we współpracy z Policją bądź MOPR (przy braku kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia). Karty zawierały informacje nt.: trudności wychowawczych i dydaktycznych, sytuacji rodzinnej i niedostosowania

² Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17 (uchylony z dniem 1 września 2012 r.)

społecznego i demoralizacji ucznia (w tym zebrane informacje dotyczyły agresji, alkoholizmu, palenia papierosów, zażywania narkotyków, kradzieży, ucieczek z domu, braku realizacji obowiązku szkolnego, autoagresji, wymuszeń, uczestnictwa w grupach nieformalnych, udziału w czynach przestępczych) oraz problemu „eurosierot”. Wyniki takiej diagnozy opracowano w formie dokumentów pn. „Analiza sytuacji wychowawczej uczniów w Gimnazjum Nr 7 w Bytomiu 2010/2011” oraz „Analiza sytuacji wychowawczej szkoły 2011/2012 Gimnazjum Nr 7”, stanowiących podstawę określenia w SPP zadań do realizacji, planowanych działań służących rozwiązywaniu problemów wymagających szczególnej uwagi w danym roku szkolnym oraz osób odpowiedzialnych za ich realizację.

(dowód: akta kontroli str. 66-73, 87-89, 90-93, 108)

Cele działań profilaktycznych określonych w SPP, wspólne dla lat szkolnych objętych kontrolą, były następujące:

1. Kształtowanie postaw i zachowań służących bezpieczeństwu w domu, szkole, na ulicy, podczas spędzania wolnego czasu.
2. Przeciwdziałanie wagarom i innym przejawom niedostosowania społecznego:
 - eliminowanie przyczyn występowania wagarów,
 - profilaktyka agresji i przemocy w szkole.
3. Profilaktyka uzależnień.
4. Propagowanie zdrowego trybu życia i troski o siebie.
5. Opieka nad uczniami o dostosowanych wymaganiach edukacyjnych.
6. Wspomaganie wychowawczej i opiekuńczej funkcji rodziny.
7. Współpraca w gronie pedagogicznym.

Dla realizacji każdego celu przewidziano konkretne zadania, formy ich realizacji (planowane działania) oraz osoby odpowiedzialne za realizację.

Dla realizacji celu *Profilaktyka uzależnień* określono następujące działania:

Lp.	Zadania do realizacji	Planowane działania	Odpowiedzialny za realizację
1	Uświadamianie niebezpieczeństwa uzależnień – Drogi i bezdroża, czyli o uzależnieniach	- zajęcia edukacyjne – biologia, WOS	nauczyciel przedmiotu
2	Zapoznanie z przyczynami i skutkami używania substancji psychoaktywnych	- pogadanki, warsztaty, prelekcje	wychowawca, pedagog, CPOU ³
3	Realizacja profilaktyki pierwszorzędowej - „Lekcje przestrogi”	- przedstawienie filmowego pakietu edukacyjnego: „Życie pod murem” – profilaktyka narkotykowa, „Oni” – profilaktyka przemocy, „TV story” – profilaktyka uzależnień od komputera, „Obietnica” – profilaktyka alkoholowa, „W sidłach” – profilaktyka przynależenia do sekt	wychowawcy, pedagog szkolny
4	Profilaktyka chorób przenoszonych drogą płciową – HIV/AIDS	- konkurs wiedzy o AIDS	nauczyciel do życia w rodzinie

³ Centrum Pomocy Osobom Uzależnionym od Alkoholizmu – obecna nazwa to Centrum Interwencji Kryzysowej

Na podstawie szczegółowej analizy sytuacji wychowawczej uczniów Szkoły w poszczególnych latach, w zadaniach do realizacji w danym roku szkolnym w zakresie profilaktyki uzależnień, modyfikacja SPP polegała na zaplanowaniu zwiększenia liczby zajęć w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od nikotyny i alkoholu.

(dowód: akta kontroli str. 54-65, 75-86)

W zakresie profilaktyki uzależnień SPP zakładał działania z poziomu profilaktyki uniwersalnej. Dyrektor Szkoły wyjaśniła: *Konstruując Szkolny Program Profilaktyki zastosowaliśmy podział profilaktyki wg prof. Gasia na profilaktykę pierwszorzędową, drugorzędową i trzeciorzędową. Z tego podziału wynika, że szkoła jest zobowiązana do realizowania profilaktyki pierwszorzędowej. Taką profilaktykę mamy zaplanowaną i taką realizujemy. Rodzaj prowadzonych w szkole zajęć jest dostosowany do poziomu rozwojowego i stopnia zagrożenia uzależnieniem. Dokonując jednak podziału realizowanych przez szkołę działań na profilaktykę uniwersalną i selektywną można stwierdzić, że warsztaty „Pomocna dłoń” były profilaktyką selektywną ponieważ obejmowały klasy, których uczniowie byli zagrożeni uzależnieniem od narkotyków bardziej od innych, ze względu na pozaszkolne kontakty środowiskowe.*

(dowód: akta kontroli str. 54-63, 75-84, 107)

Cele określone w SPP na lata 2010/2011 i 2011/2012 były niemierzalne i nieokreślone w czasie. Dyrektor Gimnazjum wyjaśniła: *Korzystając z dostępnych źródeł nie natknęliśmy się na wytyczne dotyczące wskaźników mierzalności celów programu. Jednak intuicyjnie dokonując Analizy Sytuacji Opiekuńczo-Wychowawczej... zwracaliśmy uwagę, czy nasze działania w poprzednich latach szkolnych były skuteczne i czy ilość zdarzeń o podłożu demoralizującym rośnie czy maleje.*

Program jest realizowany w danym roku szkolnym, po którym następuje ocena sytuacji uczniów, z którymi realizowaliśmy wyznaczone zadania.

Program nie zawiera typowego harmonogramu, jednak jest określone, kto realizuje zadania (wychowawca, pedagog specjaliści, itp.), i w jakiej formie (warsztatów, pogadanek, lekcji, filmu...); treść zadań wskazuje do kogo są adresowane – do rodziców, czy uczniów; program jest ograniczony w czasie – na jeden rok szkolny; W szkole obowiązują Plany Działań Wychowawczych na dany rok szkolny, obowiązujące na każdym poziomie edukacji gimnazjalnej; ustalone przez zespoły nauczycieli wychowawców, w których zamieszczone są szczegółowe zadania na dany rok szkolny – zróżnicowane pod względem treści tak, by w trzyletnim cyklu zrealizować najważniejsze aspekty dotyczące profilaktyki i wychowania.

(dowód: akta kontroli str. 54-63, 75-84, 109-111)

W sprawie współpracy z innymi podmiotami, przy realizacji poszczególnych zadań określonych w SPP, Dyrektor Szkoły wyjaśniła: *Opracowując Program planujemy współpracę z podmiotami – Policja i MOPR (na spotkaniach organizowanych dla dyrektorów i pedagogów szkolnych, przesyłając ulotki - te podmioty informują szkoły w jaki sposób mogą wesprzeć szkoły), bazując na tym umieściliśmy różne działania oparte na pomocy ww. podmiotów.*

(dowód: akta kontroli str. 109-111)

SPP na lata 2010/2011 i 2011/2012 nie zakładał wykorzystania programów profilaktycznych, których skuteczność potwierdzono, bowiem, jak wyjaśniła Dyrektor Gimnazjum: *Pomimo braku zapisów w SPP na temat wykorzystania programów z bazy KBPN, Banku PP ORE i EMCDDA, wychowawcy korzystają z informacji zawartych na stronach KBPN oraz ORE, ponieważ w ramach samokształcenia odwiedzamy strony, które w bardzo dobry sposób przygotowują do pracy*

profilaktycznej z uczniem. Nie umieściliśmy tego w programie profilaktyki, ponieważ potraktowaliśmy zawartość tych portali jako wiedzę merytoryczną przeznaczoną dla nauczyciela.

SPP w ww. latach zakładały przede wszystkim objęcie działaniami uczniów Szkoły. Dyrektor Gimnazjum wyjaśniła: *W planie profilaktyki zawarte są zadania kierowane przede wszystkim do uczniów. Natomiast za organizację współpracy z rodzicami bezpośrednio są odpowiedzialni wychowawcy, dlatego w Planach Działań Wychowawczych znajdują się zadania dotyczące pedagogizacji rodziców.*

2010/2011 – Pedagogizacja rodziców

2011/2012 w planie WDN i planie Zespołu Wychowawczego znajdują się plany objęcia szkoleniem nt. Uzależnień. R. Pedagogicznej.

(dowód: akta kontroli str. 54-63, 75-84, 109-111)

Zgodnie z art. 54. ust. 2 i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴, do kompetencji rady rodziców należy m.in. uchwalanie, w porozumieniu z radą pedagogiczną, programu profilaktyki dostosowanego do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb danego środowiska, obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Jeżeli rada rodziców, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego, nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną w sprawie programu, program ten ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Program ustalony przez dyrektora szkoły obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.

Ponadto, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 lit. g Regulaminu Rady Pedagogicznej Gimnazjum Nr 7 w Bytomiu, do kompetencji Rady Pedagogicznej Szkoły należało *opracowanie i uchwalenie w porozumieniu z radą rodziców programu wychowawczego i programu profilaktyki w gimnazjum.*

SPP na rok szkolny 2010/2011 przedstawiono Radzie Rodziców Gimnazjum na jej zebraniu w dniu 2.02.2011 r., a następnie zatwierdzono uchwałą Rady Rodziców nr 2-201/2011 w dniu 7.04.2011 r.

SPP na rok szkolny 2011/2012 przedstawiono Radzie Rodziców Gimnazjum na jej zebraniu w dniu 15.09.2011 r., jednak nie został przez nią uchwalony.

Rada Pedagogiczna zaakceptowała SPP na rok szkolny 2011/2012 uchwałą nr 7/2011/2012 z dnia 15.09.2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 98-106)

1.2. Plany doskonalenia nauczycieli

Na lata szkolne objęte kontrolą przygotowano corocznie Plany Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli Gimnazjum (zwane dalej *WDN 2010/2011* oraz *WDN 2011/2012*).

Szkolenie grona pedagogicznego w zakresie profilaktyki uzależnień przewidziano wyłącznie w ramach WDN 2011/2012.

(dowód: akta kontroli str. 119-126)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła: *W roku 2010/2011 – w związku z tym, że 23 września 2009 roku odbyły się warsztaty dla Rady Pedagogicznej z ww. zakresu (...) w roku 2010/2011 nie zostało zaplanowane szkolenie z zakresu profilaktyki uzależnień. W 2010/2011 Zespół wychowawczy w ramach samokształcenia zapoznał się z nowymi zagadnieniami na rynku uzależnień – dopalacze.*

(dowód: akta kontroli str. 113)

Co do wyjaśnień Dyrektor Gimnazjum ustalono, że we wrześniu 2009 r. 14 nauczycieli Gimnazjum (ok. 45% rady pedagogicznej) uczestniczyło

⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

w warsztatach z cyklu „Mogę pomóc – Od kryzysu do uzależnienia”, przeprowadzonych przez terapeutę z Fundacji „Dom Nadziei” z Bytomia. W części warsztatowej szkolenia omówiono sposoby zachowania się młodzieży będącej pod wpływem narkotyków oraz scenariusz rozmowy z uczniem z problemami uzależnienia. Przećwiczone rozmowę informującą rodzica dziecka podejrzanego o branie narkotyków. W części szkoleniowej prowadząca przedstawiła możliwości interwencji w stosunku do zażywających narkotyki w przedziałach wiekowych: 10-12 lat, 13-15 lat, 16-18 lat. Omówiono także: możliwe style zaprzeczania osoby uzależnionej i sposoby reagowania na nie, kontakty rodziców z nauczycielami oraz sposoby rodzicielskich zaprzeczeń (ignorowanie sygnałów ostrzegawczych, obwinianie, poszukiwanie innych przyczyn, bagatelizowanie). Podczas szkolenia przedstawiono także Schemat Pomocy Osobom Uzależnionym, a ponadto nauczycieli wyposażono w opracowanie książkowe „*Jest nadzieja. Co trzeba wiedzieć o narkotykach.*”, zawierające m.in. adres poradni profilaktycznej, podstawową wiedzę na temat przyczyn sięgania po narkotyki, rodzaje narkotyków i objawy po ich spożyciu, porady (jak nie dopuścić do sięgania po narkotyki i kiedy interweniować), drogi pomocy osobom uzależnionym.

(dowód: akta kontroli str. 114-117)

1.3. Procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń

Strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem, o której mowa w § 10 rozporządzenia w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem⁵, nie opracowano w Gimnazjum. Statut Gimnazjum nie przewidywał utworzenia ww. strategii. Dyrektor Gimnazjum, wyjaśniając przyczyny nieopracowania takiego dokumentu, wyjaśniła, że „*Powołując się na treść rozporządzenia MENIS z 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży pragnę zauważyć, że zalecenia i obszary o jakie należy rozszerzyć działalność wychowawczo-profilaktyczną szkoły, w myśl ww. rozporządzenia uwzględnione są w Szkolnym Programie Profilaktyki oraz Procedurze Organizowania Działań Wychowawczych i Profilaktycznych. W naszym przypadku Strategia byłaby tylko powieleniem już istniejących dokumentów dlatego pozostaliśmy przy dotychczas funkcjonujących dokumentach.*”

(dowód: akta kontroli str. 5-50, 94-97)

W ramach zbioru dokumentów pn. „*Procedura organizowania działań wychowawczych i profilaktycznych w szkole*” opracowano m.in.: *Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją*, w których:

- w punkcie 1. zawarto *Plan interwencji w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji,*
- w punkcie 3. opisano tryb postępowania nauczyciela w sytuacji, gdy podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków,
- w punkcie 4. opisano tryb postępowania nauczyciela w sytuacji, gdy znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk,

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).

- w punkcie 5. opisano tryb postępowania nauczyciela w sytuacji, gdy podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki.

Procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń były zgodne z *Procedurami postępowania nauczycieli i metodami współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem, prostytutką*⁶.

(dowód: akta kontroli str. 143-149)

Ponadto, niektóre elementy strategii, wymienione w § 10 ww. rozporządzenia, opracowano w ramach SPP, tj.: propagowanie zdrowego trybu życia i troski o siebie, współpraca z rodzicami w ramach profilaktyki agresji i przemocy w szkole, współpraca z różnymi instytucjami, w szczególności pozarządowymi, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży. Z kolei systematyczną ocenę efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych prowadzono w ramach analizy sytuacji opiekuńczo-wychowawczo-socjalno-profilaktycznej, sporządzanej przez nauczycieli-wychowawców.

(dowód: akta kontroli str. 54-65, 75-86, 95-97)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. SPP na rok szkolny 2010/2011 nie uchwaliła Rada Pedagogiczna Szkoły, co stanowiło naruszenie postanowień Regulaminu Rady Pedagogicznej. Ponadto, SPP przedstawiono Radzie Rodziców dopiero w dniu 2.02.2011 r.
2. SPP na rok szkolny 2011/2012 nie uchwaliła Rada Rodziców, co było niezgodne z art. 54. ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Dyrektor Gimnazjum wyjaśniła: *Powołując się na Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół; zał. 3 § 2 ust. 2.2. "Program wychowawczy gimnazjum i program profilaktyki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego. W związku z tym Rada Rodziców nie podjęła uchwały, a jedynie wyraziła się pozytywnie na temat działań podejmowanych w zakresie szkolnych programów: profilaktyki i wychowawczego.*

Dyrektor Szkoły, z uwagi na fakt pełnienia tej funkcji od dnia 1.09.2011 r., nie potrafiła wyjaśnić przedstawienia Radzie Rodziców SPP na rok szkolny 2010/2011 dopiero w połowie roku szkolnego oraz braku uchwały Rady Pedagogicznej dla tego SPP.

(dowód: akta kontroli str. 94-106)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że w SPP na lata szkolne 2010/2011 i 2011/2012 nie zakładano przeprowadzenia ewaluacji po zakończeniu ich wdrażania. Co prawda, część obu SPP stanowiło opracowanie pn. *Ewaluacja programu profilaktyki...*, jednak zaplanowane w nich działania były formą realizacji zadań ustalonych do wykonania w danym roku szkolnym, a nie stanowiły wytycznych do oceny skuteczności podejmowanych działań. Pomimo że SPP co roku oparto na szczegółowej diagnozie sytuacji opiekuńczo-wychowawczo-socjalno-profilaktycznej Szkoły, to nawet tak wnikliwa diagnoza nie stanowiła oceny skuteczności podejmowanych działań w ramach SPP. Ponadto, w SPP nie określono mierników służących ocenie osiągania zakładanych efektów, co w ocenie NIK uniemożliwia obiektywną

⁶ Modelowe procedury postępowania nauczycieli opracowane w ramach jednego z modułów Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży.

weryfikację tego, czy cele oraz efekty osiągnięto, a także ocenę skuteczności całego SPP, jak i ujętych w nim poszczególnych działań.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wdrażanie działań z zakresu profilaktyki narkomanii

2.1. Realizacja działań profilaktycznych

Opis stanu faktycznego

W roku szkolnym 2010/2011, pomimo uchwalenia SPP dopiero w kwietniu 2011 r., działania w zakresie profilaktyki uniwersalnej w ramach przeciwdziałania narkomanii prowadzono począwszy od października 2010 r. podczas zajęć lekcyjnych:

- godziny wychowawcze: pogadanki nt. uzależnień, w tym od narkotyków i dopalaczy, ich szkodliwości oraz sposobów radzenia sobie w sytuacji zagrożenia uzależnieniem. Zajęcia przeprowadzili wychowawcy we wszystkich klasach Gimnazjum (łącznie 36 lekcji, średnio po 2-3 lekcje w jednej klasie w roku szkolnym);
- wychowanie do życia w rodzinie: zajęcia przeprowadzone w trzech spośród pięciu klas I dotyczyły szkodliwości narkotyków;
- język polski: podczas trzech lekcji w klasie III, wykorzystując naukę pisanie tekstu argumentacyjnego, nauczyciel posłużył się tematem z zakresu profilaktyki uzależnień. Uczniowie obejrżeli film i zapoznali się z zagrożeniami jakie niosą za sobą narkotyki i alkohol. Zwieńczeniem było napisanie rozprawki nt. „Główne problemy XXI w. – uzależnienia wśród młodzieży”;
- biologia: podczas jednej lekcji w klasie II omówiono profilaktykę uzależnień;
- dwie klasy (I i II) uczestniczyły podczas godzin wychowawczych w zajęciach prowadzonych przez policjanta. Tematem spotkania była odpowiedzialność karna nieletnich, w tym za posiadanie i sprzedaż narkotyków.

(dowód: akta kontroli str. 150-154, 178-181)

Ponadto, w Szkole realizowano program profilaktyczny Fundacji „Dom Nadziei” pn. „Pomocna Dłoń”, w ramach którego w kwietniu 2011 r. przeprowadzono warsztaty dla uczniów trzech, spośród pięciu, klas II z zakresu profilaktyki uzależnień. Zajęcia prowadzili certyfikowani instruktorzy terapii uzależnień.

W maju 2011 r. terapeuta z Fundacji przeprowadził również pogadankę dla rodziców uczniów pt. „Jest nadzieja – mogę pomóc”. Podczas spotkania omówiono przyczyny uzależnień od narkotyków. Zainteresowanym rodzicom zaproponowano indywidualne konsultacje w poradni uzależnień.

Szkola nie ponosiła żadnych kosztów przy realizacji tych zajęć (Fundacja sama pozyskuje fundusze na swoją działalność).

W czerwcu 2011 r. uczniowie dwóch klas (I i III) zorganizowali debatę pt. „Dzieci i ryby głosu nie mają”, w której udział wzięli również uczniowie (trójki klasowe) innych klas. Podczas debaty poruszono poważne problemy występujące wśród młodzieży, w tym m.in. omówiono problem narkotyków.

(dowód: akta kontroli str. 162-164, 166-177, 202)

W roku szkolnym 2011/2012 działania w zakresie profilaktyki uniwersalnej w ramach przeciwdziałania narkomanii prowadzono podczas zajęć lekcyjnych:

- godziny wychowawcze: pogadanki nt. uzależnień, w tym od narkotyków i dopalaczy, ich szkodliwości oraz sposobów radzenia sobie w sytuacji zagrożenia uzależnieniem. Zajęcia przeprowadzili wychowawcy w 13, spośród 15 klas (łącznie 20 lekcji, średnio 1-2 lekcje w jednej klasie w ciągu roku szkolnego).

Nieobjęcie ww. zajęciami dwóch klas Dyrektor Gimnazjum wyjaśniła: (...) w klasie Ib nastąpiła modyfikacja działań wychowawczych ze względu na bardzo poważny problem alkoholowy, który nastąpił wśród uczniów w klasie. W związku z tym wychowawczynie poświęciła szereg zajęć na rozwiązanie tego problemu.

W ciągu roku szkolnego na 29 godzin wychowawczych, podczas 9 poruszono problematykę alkoholizmu i jego szkodliwości.

(...) wychowawcy Ilc mieli duży problem integracyjno-dydaktyczno-wychowawczy (...). Uczniowie osiągalni coraz niższe wyniki w nauce, sprawiali duże problemy na zajęciach lekcyjnych, byli wrogo nastawieni do siebie i nauczycieli. Wśród uczniów pojawiały się sytuacje wskazujące, że coraz większa ilość uczniów zaczyna palić papierosy. Kilku chłopców było podejrzewanych o spożywanie alkoholu w czasie weekendu, w związku z tym praca wychowawcza skupiała się na rozwiązywaniu piętrzących się problemów bieżących. W kwietniu 2011 r. klasa ta jako klasa Ilc brała udział w zajęciach warsztatowych „Pomocna Dłoń”, więc uczniowie mieli świadomość płynącą z zagrożeń jakie niosą narkotyki.

- wychowanie do życia w rodzinie: zajęcia dotyczące szkodliwości narkotyków i dopalaczy przeprowadzono w dwóch klasach (I i II);
- język angielski: w jednej kl. II zrealizowano projekt – ciekawe plakaty o tematyce antynikotynowej i przeciwdziałaniu nałogom XXI w., opisane i przedstawione w języku angielskim;
- trzy klasy (dwie I i jedna II) uczestniczyły podczas godzin wychowawczych w zajęciach prowadzonych przez policjanta. Tematem spotkania była odpowiedzialność karna nieletnich, w tym za posiadanie i sprzedaż narkotyków.

Ponadto, Szkoła włączyła się (poprzez wykonanie tematycznych prac plastycznych) w kampanię „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, której celem było m.in. rozwinięcie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych, w szczególności gdy dochodzi do prób częstowania alkoholem, papierosami i narkotykami.

Ponownie w Szkole realizowano program profilaktyczny Fundacji „Dom Nadziei” pn. „Pomocna Dłoń”, w ramach którego przeprowadzono warsztaty dla uczniów trzech klas II i jednej klasy III. Program obejmował zajęcia edukacyjne w temacie zagrożeń spowodowanych przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, tj. nikotyny, alkoholu, narkotyków, jak również dopalaczy oraz zajęcia warsztatowe, w ramach których młodzież miała okazję dowiedzieć się, gdzie na terenie Bytomia mogą uzyskać pomoc w sytuacji zagrożenia tymi zjawiskami.

(dowód: akta kontroli str. 150-161, 165, 178-184)

W związku z realizacją działań w ramach profilaktyki narkomanii we współpracy z terapeutami z Fundacji „Dom Nadziei”, pomimo niezaplanowania tego w SPP obowiązujących w latach objętych kontrolą, Dyrektor Szkoły podała: (...) w Programie umieściliśmy współpracę z (...) Centrum Interwencji Kryzysowej, jednak ze względu na to, że wszystkie szkoły w Bytomiu korzystają z ich wsparcia i są problemy z utrzymaniem terminu na zajęcia warsztatowe, a Dom Nadziei przez ostatnie kilka lat dostawał dotacje z Urzędu Miasta - korzystaliśmy z ich pomocy, która była tożsama z tym, co proponował CIK. Ponadto zdarza się, że w trakcie roku szkolnego pojawiają się programy, które swoją tematyką wpisują się w nasze plany profilaktyczno – wychowawcze i wtedy postanawiamy wziąć w nich udział: przykładem tego jest np. Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł i Znajdź właściwe rozwiązanie - 2011/2012.

(dowód: akta kontroli str. 109-111)

W realizacji SPP w Gimnazjum głównie skupiono się na problemie nikotynizmu i alkoholizmu wśród młodzieży, co Dyrektor Szkoły wyjaśniła, podając że palenie papierosów jest najczęściej występującym nałogiem u uczniów Szkoły. Dodała także: *Zarówno informacje od osób z zewnątrz, jak i obserwacja nauczycieli potwierdziła, że coraz większa ilość uczniów szkoły usiłuje palić papierosy uciekając ze szkoły lub paląc w różnych zakątkach na osiedlu. Podobnie z zajęciami nt. profilaktyki alkoholowej. W związku z incydentami upicia się przez nieletnią alkoholem (a także organizowania imprez alkoholowych przez młodzież w czasie wolnym od zajęć szkolnych), szkoła rozszerzyła działania z obszaru profilaktyki alkoholowej.*

(dowód: akta kontroli str. 107, 185-189)

Pomimo niezaplanowania w WDN 2010/2011, we wrześniu 2010 r. Zespół wychowawczy Gimnazjum (14 nauczycieli + pedagog szkolny), w ramach samokształcenia, został poinformowany przez pedagoga szkolnego o obowiązku zapoznawania się przez wychowawców i uczących z materiałami dotyczącymi narkotyków, środków psychotropowych oraz dopalaczy, ze szczególnym uwzględnieniem „zafałszowanej” formy sprzedaży dopalaczy (sklepy kolekcjonerskie). Ponadto, przedstawiono im adresy stron internetowych zawierających powyższe informacje.

(dowód: akta kontroli str. 141-142)

W latach objętych kontrolą pedagog szkolna uczestniczyła w konferencjach i szkoleniach o tematyce uzależnienia od narkotyków zorganizowanych przez:

- Fundację „Dom Nadziei” – konferencja pt. *Dorastanie a narkotyki* (listopad 2011 r.),
- Zespół Policealnych Szkół Medyczno-Społecznych w Bytomiu – konferencja pt. *Środki psychostymulujące zagrożeniem współczesnego człowieka* (listopad 2011 r.),
- Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny Metis w Katowicach – szkolenie na temat *Wychowanie w szkole, szczególnie w aspekcie zagrożeń wynikających z uzależnień* (listopad 2011 r.).

(dowód: akta kontroli str. 114-118, 135-142, 206-208)

W roku szkolnym 2011/2012 nie zrealizowano przewidzianego w WDN 2011/2012 szkolenia nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień. Dyrektor Gimnazjum wyjaśniła: *W planie WDN było zaplanowane szkolenie z profilaktyki uzależnień, jednak w związku z reorganizacją szkół w Bytomiu, część budynku Gimnazjum nr 7 miała stać się filią dla reorganizowanego Gimnazjum nr 6. Rada Pedagogiczna zmuszona była zmienić tematykę zaplanowanych szkoleń i zorganizować warsztaty integracyjne dla nauczycieli Gimnazjum nr 6 i 7 oraz warsztaty jak radzić sobie z uczniem agresywnym.*

(dowód: akta kontroli str. 113, 127-129)

2.2. Wykorzystanie materiałów i propozycji szkoleń oraz działań profilaktycznych zaproponowanych szkołom przez MEN

Opis stanu faktycznego

W opracowaniu MEN z marca 2011 r. pn. *Profilaktyka używania nowych narkotyków tzw. dopalaczy przez młodzież. Oferta działań profilaktycznych adresowanych do dyrektorów szkół, kadry pedagogicznej, rodziców, uczniów oraz organów prowadzących*, w ofercie dla rady pedagogicznej i innych pracowników szkoły podano adresy stron internetowych (www.narkomania.gov.pl, www.dopalaczeinfo.pl, www.kbpn.gov.pl), zawierających ważne informacje dotyczące zachowań zdrowotnych młodzieży w Polsce, w tym problematyki nowych narkotyków oraz

różnych form pomocy. Dwa pierwsze adresy zaproponował nauczycielom Gimnazjum pedagog szkolny już we wrześniu 2010 r. podczas zebrania w ramach zespołu samokształcenia.

(dowód: akta kontroli str. 141-142, 190-191)

Ponadto, problem tzw. dopalaczy włączono do cyklu zajęć z profilaktyki uzależnień prowadzonych podczas godzin wychowawczych. W latach szkolnych objętych kontrolą, podczas 13 godzin wychowawczych (na 55 dotyczących tematyki uzależnień od narkotyków) w klasach I-III omawiano problem narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy.

Ponadto, warsztaty prowadzone przez Fundację „Dom Nadziei” również dotyczyły problemu „nowych narkotyków”. Zajęciami objęto uczniów (szczegółowy opis w punkcie 2.1. wystąpienia) oraz ich rodziców (podczas spotkania zorganizowanego w dniach 4.11.2010 r. i 19.05.2011 r.).

(dowód: akta kontroli str. 162-164, 178-181, 192-194)

2.3. Ewaluacja końcowa SPP

Opis stanu
faktycznego

W SPP nie zakładano przeprowadzenia ewaluacji po zakończeniu ich wdrażania. Dyrektor Szkoły wyjaśniła: *Do tej pory naszą Analizę sytuacji opiekuńczo-wychowawczej traktowaliśmy jako badanie, czy nasi uczniowie są bezpieczni, w jakim stopniu piją alkohol czy są zdemoralizowani. Uznawaliśmy, że to pokazuje, czy nasze działania są trafione i przynoszą oczekiwany skutek.*

(dowód: akta kontroli str. 54-65, 75-86, 109-111)

Co do powyższych wyjaśnień ustalono, że dokumenty pn.: „Analiza sytuacji wychowawczej uczniów w Gimnazjum Nr 7 w Bytomiu 2010/2011” oraz „Analiza sytuacji wychowawczej szkoły 2011/2012 Gimnazjum Nr 7”, stanowiące podstawę zaplanowania określonych działań w badanych SPP, zawierały informacje o problemach występujących w szkole, jakiego udziału lub liczby uczniów dotyczyły te problemy oraz co było ich przyczyną. Wskazano w nich także możliwe sposoby oddziaływań służących eliminacji bądź ograniczeniu występujących problemów.

(dowód: akta kontroli str. 69-74, 87-89)

2.4. Podejmowanie działań interwencyjnych

Opis stanu
faktycznego

W latach szkolnych objętych kontrolą nie miały miejsca zdarzenia zażywania, posiadania lub rozprowadzania narkotyków na terenie Szkoły. Pracownicy Gimnazjum podejmowali działania interwencyjne:

- W roku szkolnym 2010/2011, w związku z podejrzeniem ucznia o stosowanie „dopalaczy” po zajęciach szkolnych w gronie znajomych z osiedla.
Do Szkoły wezwano matkę ucznia. Pedagog szkolna zawiadomiła matkę o podejrzeniach i poinformowała o możliwości skierowania ucznia do poradni specjalistycznej, ponadto z uczniem przeprowadzono indywidualną rozmowę nt. szkodliwości uzależnień. W toku prowadzonej kontroli uczeń kontynuował naukę w Gimnazjum, po półrocznej przerwie w 2011 r. w związku nauką w gimnazjum dla dorosłych. Podejrzenia zażywania dopalaczy nie powtórzyły się.
- W roku szkolnym 2011/2012, w związku z utratą przytomności ucznia po (jak się później okazało) zażyciu leków psychotropowych.
Pracownicy Gimnazjum wezwali matkę i pogotowie ratunkowe. Zażycie leków związane było z próbą samobójczą. Wobec podjęcia szeregu działań wychowawczych ze strony Szkoły, utrudnionej współpracy w tym zakresie z matką oraz obawy braku poprawy zachowania ucznia, Gimnazjum wystosowało do sądu rejonowego (wydziału rodzinnego i nieletnich) wniosek

o rozpatrzenie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej ucznia. Po zdarzeniu uczeń korzystał z cotygodniowej pomocy (rozmowy) psychologa szkolnego.

- W roku szkolnym 2011/2012, w związku z uzyskaniem przez pedagoga szkolnego od uczniów informacji o miejscu (w pobliżu Szkoły) spotkań młodzieży – uczniów Gimnazjum, w którym popołudniami spożywano alkohol i narkotyki. Szkoła wystosowała pismo do Policji z prośbą o częstsze patrole w tym rejonie i podjęcie ewentualnych działań.

Przebieg ww. zdarzeń i podjętych działań odpowiednio udokumentowano, a tryb postępowania był zgodny z obowiązującymi w tym zakresie procedurami.

(dowód: akta kontroli str. 195-198)

2.5. Organizacja i udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Opis stanu faktycznego

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Gimnazjum na rzecz uczniów, ich rodziców i nauczycieli udzielano na zasadach określonych w rozporządzeniach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁷, a od 1 września 2011 r. w *Procedurach obowiązujących w Gimnazjum Nr 7 w Bytomiu w zakresie udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w świetle nowych regulacji prawnych obowiązujących od 1 września 2011 roku.*

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Szkole udzielali pedagodzy szkolni (jeden w roku szkolnym 2010/2011 oraz dwóch w roku szkolnym 2011/2012) oraz psycholog szkolny – pracownik Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bytomiu oddelegowanego do pracy w Szkole (1 raz w tygodniu po 4 godziny).

(dowód: akta kontroli str. 4, 51-53, 199-201, 203-204)

W okresie objętym kontrolą pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielono m.in. w przypadku zagrożenia uzależnieniem ucznia od tzw. dopalaczy oraz w przypadku zażycia przez uczennicę leków psychotropowych, tj.:

- w roku szkolnym 2010/2011 pedagog szkolna przeprowadziła dwie rozmowy indywidualne z uczniem i jedną rozmowę z matką tego ucznia podejrzanego o stosowanie tzw. dopalaczy. Ponadto klasa II, do której uczęszczał uczeń oraz uczniowie dwóch innych klas, którzy najczęściej wchodzili w relacje rówieńnicze z klasą ucznia podejrzanego o stosowanie dopalaczy, uczestniczyli w warsztatach z profilaktyki uzależnień prowadzonych przez terapeutów z Fundacji „Dom Nadziei”,
- w roku szkolnym 2011/2012 pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielono uczennicy i jej matce w związku z zażyciem przez uczennicę leków psychotropowych (próba samobójcza). Pomoc polegała na dwóch rozmowach pedagogów szkolnych z uczennicą, trzech konsultacjach z matką, w tym w jednym przypadku podczas wizyty w domu uczennicy. Ponadto, psycholog szkolny odbył 10 indywidualnych rozmów z uczennicą.

W latach szkolnych 2010/2011 i 2011/2012 Szkoła współpracowała z poradnią psychologiczno-pedagogiczną poprzez kierowanie rodziców z dziećmi do zdiagnozowania u nich problemów w następujących obszarach:

- problemy dydaktyczne uczniów: opiniowanie psychologiczno-pedagogiczne-dysleksja rozwojowa, dostosowanie wymagań edukacyjnych (poradnia proponowała uczniom terapię dydaktyczną), diagnoza ilorazu inteligencji,

⁷ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114) obowiązywało do 31 stycznia 2011 r. W dniu 1 lutego 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 listopada 2010 r. (Dz. U. Nr 228, poz. 1487).

- problemy wychowawczo-zdrowotne: terapia ucznia z ADHD, terapia rodzinna, problemy z uczniem nadpobudliwym, zaburzenia zachowania,
- orzeczenia ws. nauczania indywidualnego.

(dowód: akta kontroli str. 178-181, 199-201, 205)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach objętych kontrolą nie zrealizowano zaplanowanego w obu SPP zadania: *Realizacja profilaktyki pierwszorzędowej – „Lekcje przestrogi”*. Dyrektor Gimnazjum wyjaśniła: *W szkole był zakupiony program profilaktyki „Lekcje przestrogi”- był to pakiet filmów tematycznych poruszający różne formy i przedmioty uzależnień, wraz z dołączonym, proponowanym scenariuszem zajęć. Nauczyciele używali programu pożyczając sobie wzajemnie płyty, jednak z czasem filmy zostały zagubione. Po ewaluacji SPP w 2012/2013 r. zapis o „Lekcjach przestrogi” zostanie usunięty.*

(dowód: akta kontroli str. 109-111)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę na nieliczne, w okresie objętym kontrolą, szkolenia dla nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, przy jednoczesnym wyznaczeniu dla nich większości działań profilaktycznych prowadzonych w Szkole.

Jednocześnie NIK wskazuje, jako dobrą praktykę, włączenie do działań w zakresie profilaktyki uzależnień, warsztatów prowadzonych przez certyfikowanych instruktorów terapii uzależnień z Fundacji „Dom Nadziei”. W zakresie tym jednak jest potrzeba uwzględnienia ich udziału w obowiązujących SPP.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o:

1. **Zapewnienie zgodnego z przepisami i wewnętrznymi uregulowaniami uchwalania SPP.**
2. **Ujęcie w ramach SPP dokonywania okresowej ich ewaluacji z zastosowaniem określonych mierników osiągnięcia zaplanowanych celów.**

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz.82.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Katowicach, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 30 stycznia 2013 r.

Kontroler
Katarzyna Gradzik
Główny specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Dyrektor
Edmund Sroka